

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

10/2025

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από την από 2.9.2024 απόφασή της και συνεπεία αυτής πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 11.11.2024 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόν το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η εξέταση της υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΣΡ 2944/30.5.2023 καταγγελίας του Α1 αναφορικά με αλλαγή συχνότητας του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «ΡΥΘΜΟΣ 89,3» Νομού Λευκάδας, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ENERGY MEDIA GROUP ΙΚΕ».

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 213/25.10.2023, ο οποίος ανατέθηκε στον ειδικό επιστήμονα-νομικό Αλέξανδρο Οικονόμου. Ο Ειδικός Επιστήμων υπέβαλε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1076/ΕΣ/3.7.2024 νομική του εισήγηση, συνοδευόμενη από την υπ' αριθμ. πρωτ. 1898/ΕΣ/5.12.2024 συμπληρωματική αυτής.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω ιδιοκτήτριας εταιρείας, παρέστησαν ο νόμιμος εκπρόσωπός της Μιχαήλ Μίχος μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Αντώνη Πετρίδη. Δεν παρέστη ο καταγγέλλων του οποίου η κλήση αποφασίστηκε με την από 2.9.2024 απόφαση της Ολομέλειας του ΕΣΡ καίτοι κλήθηκε, νομίμως και εμπροθέσμως, με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠ ΕΣΡ

5863/4.11.2024 κλήση της Προέδρου του ΕΣΡ. Ερωτηθέντες από την Πρόεδρο, οι εκπρόσωποι του σταθμού, δήλωσαν ότι γνωρίζουν το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβαν δε τον λόγο και ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους. Ζήτησαν στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να τους παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 22.11.2024, ώρα 14.00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία του ΕΣΡ το με αριθμό πρωτοκόλλου 6161/21.11.2024 υπόμνημά του.

Την 27.1.2025 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί τις υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ιωάννη Πολίτη, Αντιπρόεδρο, προεδρεύοντα, σε αναπλήρωση της Προέδρου του ΕΣΡ Ευτέρπης Κουτζαμάνη-Δρίλια, η οποία είχε κώλυμα, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Ο Αντιπρόεδρος Ιωάννης Πολίτης ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση το μέλος Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, ο οποίος δεν μετείχε στη συνεδρίαση της 11.11.2024, αναγιγνώσκοντας την με αριθμό πρωτοκόλλου 2944/30.5.2023 καταγγελία του Α1 , την με αριθμό πρωτοκόλλου 1076/ΕΣ/3.7.2024 έγγραφη νομική εισήγηση που συνέταξε ο ειδικός επιστήμονας-νομικός Αλέξανδρος Οικονόμου καθώς και την συμπληρωματική αυτής με αριθμό πρωτοκόλλου 1898/ΕΣ/5.12.2024, το με αριθμό πρωτοκόλλου 6161/21.11.2024 υπόμνημα της εγκαλουμένης, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζητήσεως της 11.11.2024 και η δήλωσή του αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

A. Νομικό Μέρος

1. Κατά το άρθρο 10 παρ. 1 του Συντάγματος: «Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με το νόμο.
2. Κατά το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος: «Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους...έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας...».
3. Κατά το άρθρο 53 παρ. 1 του Ν. 2778/1999: *«Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που λειτουργούσαν την 1η Νοεμβρίου 1999, θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 2328/1995, για την προκήρυξη συγκεκριμένων θέσεων αδειών λειτουργίας τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών».*
4. Κατά το άρθρο 53 παρ. 2 του Ν 2778/1999: *«2. Οι αναφερόμενοι στην προηγούμενη παράγραφο ραδιοφωνικοί σταθμοί οφείλουν να τηρούν τους προβλεπόμενους στο άρθρο 8 του Ν. 2328/1995 κανόνες λειτουργίας, καθώς και αυτούς που προβλέπονται από τους ισχύοντες κώδικες δεοντολογίας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Οφείλουν ακόμη να μην παρεμβάλλονται στους διαύλους συχνοτήτων της ΕΡΤ, των Ενόπλων Δυνάμεων, της ΥΠΑ, του ΟΤΕ και κάθε άλλου νομίμως λειτουργούντος δικτύου. Η παραβίαση των ανωτέρω κανόνων, η οποία διαπιστώνεται με βάση τεκμηριωμένη και ειδικά αιτιολογημένη καταγγελία παντός έχοντος έννομο συμφέρον, έχει ως συνέπεια την άμεση διακοπή λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού, με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, ...».*
5. Κατά το άρθρο 11 παρ. 3 τελευτ. εδάφιο του Ν. 3592/2007, *«Αρμόδια για την εποπτεία και τον έλεγχο της νόμιμης χρήσης του φάσματος των συχνοτήτων από τους*

αδειούχους και την επιβολή κυρώσεων είναι η Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3431/2006, όπως ισχύει».

6. Κατά το άρθρο 109 παρ. 5 εδ. β' Ν. 4727/2020 [Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις]: «Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται: (...) β) στην αναλογική ραδιοφωνία ελεύθερης λήψης, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί εποπτείας και ελέγχου της χρήσης του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και επιβολής των σχετικών κυρώσεων. (...)».

Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών, μεταξύ τους και προς τη γενική αρχή της λογικής συνοχής και ενότητας της έννομης τάξης, καθώς και της χρηστής διοίκησης και της αρχής της αναλογικότητας, συνάγονται τα ακόλουθα:

(α) Ότι, ενόψει της αδυναμίας εφαρμογής της οικείας νομοθεσίας που προβλέπει την χορήγηση αδειών λειτουργίας στους ραδιοφωνικούς σταθμούς, εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 53 Ν. 2778/1999, δια της οποίας θεωρούνται νομίμως λειτουργούντες όσοι σταθμοί λειτουργούσαν κατά την 1.11.1999. Με τη διάταξη αυτή, ο νομοθέτης επεδίωξε να ρυθμίσει, μέχρι την χορήγηση των αδειών, μία πραγματική κατάσταση (αυθαίρετη χρήση του ραδιοφάσματος), στη βάση δε αυτή χορηγήθηκαν βεβαιώσεις νόμιμης λειτουργίας στους ραδιοφωνικούς σταθμούς. Με τη χορήγηση βεβαιώσεως λειτουργίας δεν εκχωρήθηκε συχνότητα, ούτε έγινε ρητή αναφορά στην χρήση συγκεκριμένης συχνότητας ή κέντρου εκπομπής, ούτε ελέγχθηκε άλλο στοιχείο της νόμιμης λειτουργίας του σταθμού, αλλά αναγνωρίστηκε το πραγματικό γεγονός της λειτουργίας των σταθμών κατά την 1.11.1999 και μεταγενεστέρως.

(β) Το μεταβατικό καθεστώς του άρθρου 53 του Ν. 2778/1999, της νομίμου λειτουργίας των ραδιοφωνικών επιχειρήσεων, εισήχθη στη βάση ενός ατελέστατου νομικού πλαισίου. Εξαιτίας του όλως εξαιρετικού χαρακτήρος της ρύθμισης - αφού δι' αυτής επιδιώκεται η προσωρινή τακτοποίηση του ραδιοφωνικού τοπίου - και ως εκ τούτου οι σχετικές διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται στενώς, παρέχεται στον δικαιούχο η δυνατότητα χρήσης μίας συγκεκριμένης και μόνο συχνότητας και δη εκείνης που χρησιμοποιούσε κατά την 1.11.1999, εφόσον η συχνότητα αυτή είναι καταγεγραμμένη από αρμόδιο δημόσιο φορέα.

(γ) Η αλλαγή (μεταβολή-μετακίνηση) συχνότητας ενός νομίμως λειτουργούντος ραδιοφωνικού σταθμού σε άλλη συχνότητα από εκείνη που εξέπεμπε την 1.11.1999 γίνεται ανεκτή, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης των

ραδιοφωνικών σταθμών, μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, όπου η συχνότητα, που αρχικώς χρησιμοποιούσε ο σταθμός, δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί μεταγενέστερα για αντικειμενικούς λόγους, που κρίνονται κατά περίπτωση. Τέτοιους λόγους αποτελούν παρεμβολές από άλλα νομίμως λειτουργούντα δίκτυα, ή από άλλους λειτουργούντες νομίμως ραδιοφωνικούς σταθμούς εντός του ίδιου νομού, ή όμορων νομών, ή παρεμβολές από ραδιοφωνικούς σταθμούς όμορων κρατών που εκπέμπουν σε παραμεθόριες περιοχές και με την προϋπόθεση βεβαίως ότι δεν δημιουργούνται παρεμβολές από τη χρήση της νέας συχνότητας σε άλλα νομίμως λειτουργούντα δίκτυα ή άλλους λειτουργούντες σταθμούς (αποφάσεις ΕΣΡ 168/2022, 118/2023, 100/2024). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται, ελλείψει ρητής διατάξεως νόμου, προκειμένου να διασφαλιστεί η ακώλυτη λειτουργία των νομίμως λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών, στο πλαίσιο των θεσμικών εγγυήσεων που θεσπίζονται με το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος για τη διασφάλιση τηρήσεως των εκεί προβλεπόμενων σκοπών (πρβλ. Κ. Χρυσόγονος/Σ. Βλαχόπουλος, Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, σ. 356 επ.). Σε κάθε δε περίπτωση, η αλλαγή συχνότητας δεν επιφέρει τη διακοπή λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού.

(δ) Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 2 παρ. 1 και 2 του Ν. 2328/1995 -κατά το προϋφιστάμενο νομικό πλαίσιο- άρθρα 6, 8 του Ν. 3592/2007 -κατά το υφιστάμενο πλαίσιο- άρθρο 4 παρ. 1 εδάφιο α του Ν. 2863/2000, άρθρο 5Α, 14 παρ. 9 και 15 του Συντάγματος), καθ' ύλην αρμόδια αρχή όπως αποφανθεί επί της νομιμότητας λειτουργίας ενός ραδιοφωνικού σταθμού, καθίσταται αποκλειστικώς το ΕΣΡ, το οποίο χορηγεί, ανανεώνει, ανακαλεί τις πάσης φύσεως πράξεις που προαπαιτούνται της νόμιμης παροχής ραδιοφωνικών υπηρεσιών, ελέγχει και διαπιστώνει -κατά τη μεταβατική περίοδο έως και τη διενέργεια της ορισθείσης στις κείμενες διατάξεις διαγωνιστικής διαδικασίας- την πλήρωση ή μη εκ μέρους των σταθμών των προβλεπόμενων εκ της κείμενης νομοθεσίας όρων περί υπαγωγής τους ή μη σε καθεστώς νομίμου λειτουργίας, προσδιορίζει τις συχνότητες και τις θέσεις εκπομπής εκ των οποίων νομιμοποιούνται οι ανωτέρω να εκπέμπουν. Προκειμένου να τεθούν σε εφαρμογή οι διατάξεις των οικείων νόμων, οι δύο αρχές (ΕΕΤΤ – ΕΣΡ) συνεργάζονται μεταξύ τους -συνεργασία η οποία συνίσταται στην εκατέρωθεν παροχή στοιχείων, οδηγιών, διευκρινίσεων, καθώς και στην παροχή συνδρομής για την υλοποίηση συγκεκριμένων αποφάσεων- (βλ. σχετικώς άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 2867/2000, άρθρο 12 στ. ζ του Ν. 4070/2012), χωρίς όμως να υπεισέρχεται η μία στο πεδίο άσκησης των αρμοδιοτήτων της άλλης. Πλέον συγκεκριμένα, η άσκηση της

αρμοδιότητας της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον έλεγχο και την εποπτεία του φάσματος των ραδιοσυχνοτήτων, ουδόλως εκτείνεται και στη διατύπωση ουσιαστικής κρίσεως επί της αντιστοίχως διατυπωθείσης εκ του ΕΣΡ κρίσεως περί της νομιμότητας ή μη λειτουργίας ενός σταθμού, καθώς και από συγκεκριμένη συχνότητα και θέση εκπομπής. Επισημαίνεται με έμφαση ότι λόγω της μη διενέργειας της προβλεπόμενης εκ των κείμενων διατάξεων του Ν. 2238/1995 διαγωνιστικής διαδικασίας χορήγησης αδειών στους ιδιωτικούς τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς της Επικράτειας, πλην του Νομού Αττικής, στην παρούσα φάση διαμορφώθηκε ένα μεταβατικό καθεστώς νομίμου λειτουργίας αυτών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 53 του Ν. 2778/1999. Εντός του ανωτέρω πλαισίου χορηγήθηκαν στους ιδιωτικούς τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς βεβαιώσεις νομίμου λειτουργίας, οι οποίες όμως δεν έχουν επέχουν θέση αδειών. Πιο συγκεκριμένα: α) Κατά τη χορήγησή τους δεν τηρήθηκε οιαδήποτε διαγωνιστική διαδικασία, αντίστοιχη των προβλεπόμενων στις διατάξεις των νόμων 2328/1995 και 3592/2007. β) Ως μοναδικό κριτήριο για τη χορήγησή τους τέθηκε η αποδεδειγμένη λειτουργία των Ρ/Σ κατά την 1.11.1999. γ) Είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και ειδικότερα η ισχύς τους λήγει με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης. δ) Εκ του περιεχομένου τους δεν απορρέει υποχρέωση των Ρ/Σ περί κάλυψης εξ αυτών του 95% της περιοχής εντός της οποίας νομιμοποιούνται να εκπέμπουν. ε) Δεν αναγράφουν συγκεκριμένα τεχνικά χαρακτηριστικά εκπομπής.

II. Πραγματικό Μέρος

Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του ΕΣΡ και ειδικότερα του Πίνακα με τους νομίμως λειτουργούντες ραδιοφωνικούς σταθμούς του νομού Λευκάδας, καθώς και των συχνοτήτων και θέσεων εκ των οποίων εξέπεμπαν οι ανωτέρω την 1.11.1999, ο ραδιοφωνικός σταθμός με τον διακριτικό τίτλο «ΡΥΘΜΟΣ 89,3» προκύπτει ότι ανήκει στους νομίμως λειτουργούντες ραδιοφωνικούς σταθμούς του συγκεκριμένου νομού, ενώ νομιμοποιείται όπως εκπέμπει στη συχνότητα 89,3 MHz από το κέντρο εκπομπής της Εγκλουβής Λευκάδας. Με τις υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΕΤΤ 333/4.1.2017, 8837/30.3.2017 και 13054/6.7.2017 επιστολές του Ρ/Σ με τον διακριτικό τίτλο «ΡΥΘΜΟΣ 89,3», ο εν λόγω σταθμός κατήγγειλε την εμφάνιση παρεμβολών κατά την εκπομπή του στη συχνότητα των 89,3 MHz εκ της ταυτόχρονης εκπομπής έτερων νομίμως λειτουργούντων Ρ/Σ από γειτνιάζουσες συχνότητες και από όμορες θέσεις

εκπομπής, γνωστοποιώντας στην EETT την πρόθεσή του όπως μετατοπιστεί σε συχνότητα έτερη της προαναφερόμενης και δη στη συχνότητα των 101,9 MHz στο πλαίσιο διασφάλισης της ακώλυτης εκπομπής του. Η φορέας του ως άνω Ρ/Σ ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ENERGY MEDIA GROUP ΙΚΕ» περαιτέρω κατέθεσε προς την EETT υπόμνημα, δια του οποίου ενέμεινε στις καταγγελίες της περί της εμφάνισης παρεμβολών κατά την εκπομπή του σταθμού ιδιοκτησίας της στη δηλωθείσα κατά την 1.11.1999 συχνότητα των 89,3 MHz, σε διάφορα σημεία εντός της νήσου Λευκάδας, λόγω της ταυτόχρονης εκπομπής έτερων νομίμως λειτουργούντων Ρ/Σ από γειτνιάζουσες συχνότητες και από όμορες θέσεις εκπομπής. Ενδεικτικώς αναφέρθηκε στους Ρ/Σ «ΙΝΚΕΦΑΛΟΝΙΑ», «ΓΛΕΝΤΙ», «ΕΝ ΠΛΩ», οι οποίοι εκπέμπουν από τα κέντρα εκπομπής του Αίνου νόμου Κεφαλληνίας, Αγίου Πέτρου του νομού Αιτωλοακαρνανίας και Γωνίας του νομού Θεσπρωτίας αντιστοίχως, γνωστοποιώντας εκ νέου στην EETT την πρόθεσή της όπως μετατοπισθεί σε συχνότητα έτερη της προαναφερόμενης και δη στη συχνότητα των 101,9 MHz, επιφυλασσόμενη για τη λήψη εξ αυτής κατά την εκπομπή του σταθμού στην προτεινόμενη συχνότητα όλων των ενδεδειγμένων μέτρων προς αποφυγή της πρόκλησης παρεμβολών σε άλλους νόμιμους χρήστες.

Μετά τις καταγγελίες της φορέως του Ρ/Σ «ΡΥΘΜΟΣ 89,3» για τις παρεμβολές, η EETT επιλήφθηκε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, εποπτείας και ελέγχου του ραδιοφάσματος των συχνοτήτων των ραδιοφωνικών σταθμών, ως ανωτέρω. Από τα αποτελέσματα των ελέγχων της EETT όπως προκύπτει από την απόφασή της με αριθμ. πρωτ. 850/03/7.5.2018, κατά τα ειδικότερα εκτιθέμενα σ' αυτήν, καταδεικνύεται ότι κατά την εκπομπή του Ρ/Σ «ΡΥΘΜΟΣ 89,3» και των έτερων νομίμως λειτουργούντων Ρ/Σ, σε γειτνιάζουσες συχνότητες και δη με συχνοτική απόσταση εκείνη των 100 kHz και από θέσεις εκπομπής όμορων νομών, καθίσταται αναπόφευκτη η εμφάνιση εκατέρωθεν παρεμβολών, ενώ καθίσταται εξαιρετικά δυσχερής η οριστική εξάλειψη αντίστοιχων φαινομένων, φαινόμενα τα οποία θα ηδύναντο να αντιμετωπιστούν με την προτεινόμενη από τον Ρ/Σ «ΡΥΘΜΟΣ 89,3» μετατόπιση του σταθμού αυτού σε έτερη συχνότητα. Συνεπεία τούτου, οι εν λόγω ισχυρισμοί του ανωτέρω ραδιοφωνικού σταθμού κρίθηκε ότι καθίστανται βάσιμοι, βασιμότητα από την οποία τεκμαίρεται και η έλλειψη οιασδήποτε πρόθεσης περί μη τήρησης εξ αυτής της κείμενης νομοθεσίας, όπως η απορρέουσα από την κείμενη νομοθεσία υποχρέωση όπως ο ιδιωτικός αυτός σταθμός λειτουργεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην προκαλεί παρεμβολές σε άλλα

νόμιμα δίκτυα, που καθιστά αναγκαία την επίλυση του υπό εξέταση ζητήματος στο πλαίσιο διασφάλισης της ακώλυτης εκπομπής των ως άνω νομίμως λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών. Κατόπιν των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ με την προαναφερθείσα απόφασή της, διαπίστωσε την αναγκαιότητα της μετατόπισης του Ρ/Σ του νομού Λευκάδας, με το διακριτικό τίτλο «ΡΥΘΜΟΣ 89,3» σε συχνότητα διάφορη εκείνης από την οποία εξέπεμπε την 1.11.1999, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, καθώς επίσης η ΕΕΤΤ αποφάσισε ότι θα απέχει από την επιβολή οιασδήποτε κύρωσης κατά της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ENERGY MEDIA GROUP ΙΚΕ» κατά την εκπομπή του προγράμματος του Ρ/Σ της με τον διακριτικό τίτλο «ΡΥΘΜΟΣ 89,3» σε συχνότητα έτερη εκείνης εκ της οποίας εξέπεμπε την 1.11.1999 και δη στην προτεινόμενη εκ του σταθμού συχνότητα των 101,9 MHz, σύμφωνα με τα όσα προαναφέρθηκαν, υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις: α) Η κατά τα ανωτέρω εκπομπή θα λαμβάνει χώρα μόνο από το επιτρεπόμενο κατά το ΕΣΡ πρωτεύον κέντρο εκπομπής, καθώς και από τις δηλωθείσες και χρησιμοποιηθείσες κατά τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 65 του Ν. 4155/2013, ως αυτή τροποποιήθηκε δια της διατάξεως του άρθρου 64 του Ν. 4313/2014 και όπως εκάστοτε ισχύει, δευτερεύουσες θέσεις. β) Ότι εκ της συγκεκριμένης εκπομπής δεν θα παρακωλύεται η απρόσκοπτη και ασφαλής λειτουργία του δικτύου κάθε άλλου νομίμως λειτουργούντος φορέως. γ) Σε περίπτωση εμφάνισης παρεμβολών, παρασιτικών εκπομπών, παρενοχλήσεων σε έτερο νόμιμο δίκτυο, η κατά τα ανωτέρω εκπομπή διακόπτεται πάραυτα. Η Απόφαση αυτή της ΕΕΤΤ δεν συνιστά πράξη εκχώρησης της συχνότητας των 101,9 MHz. Επιφυλάσσεται η ανωτέρω Υπηρεσία της ΕΕΤΤ να λάβει τα απαραίτητα μέτρα ή/και να προβεί στην περαιτέρω επιβολή διοικητικών κυρώσεων εφόσον διαπιστωθεί ότι ο ως άνω σταθμός δεν συμμορφώνεται προς τους όρους της απόφασης αυτής, καθώς και τις απαιτήσεις που θέτει η κείμενη νομοθεσία, αναφορικά με τη λειτουργία των Ρ/Σ. Εντέλλεται την κοινοποίηση της απόφασης αυτής και του φακέλου της υπόθεσης στο ΕΣΡ και στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης για την ενημέρωσή τους.

Επακολούθησε η υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΣΡ 2944/30.5.2023 καταγγελία του Α1 , με την οποία υποστηρίζεται ότι ο ραδιοφωνικός σταθμός «ΡΥΘΜΟΣ 89,3» Νομού Λευκάδας, εγκατέλειψε τη συχνότητα εκπομπής 89,3 FM, που είναι καταγεγραμμένη στο Μητρώο του ΕΣΡ και χρησιμοποιεί πλέον την συχνότητα 101,9, ήτοι άλλη

συχνότητα από εκείνη που εξέπεμπε την 1.11.1999, κατά το άρθρο 53 του Ν. 2778/1999, με αυθαίρετη ενέργεια.

III. Υπαγωγή

Δεν γίνεται αναφορά στον νόμο (άρθρο 53 Ν. 2778/1999) στη συχνότητα την οποία πρέπει να χρησιμοποιεί ένας υπαγόμενος στο μεταβατικό αυτό καθεστώς λειτουργίας ραδιοφωνικός σταθμός. Όμως, συνάγεται ερμηνευτικώς και με αναφορά στα ισχύοντα για την αδειοδότηση των ραδιοφωνικών επιχειρήσεων, ότι αυτή η συχνότητα πρέπει να είναι εκείνη που χρησιμοποιούσε κατά τον χρόνο υπαγωγής του στο προσωρινό αυτό πλαίσιο νομιμότητας. Εξάλλου, ουδεμία νομική βάση υφίσταται που να επιτρέπει στην οποιαδήποτε κρατική αρχή να εγκρίνει την αλλαγή της συχνότητας στην οποία αφορά η βεβαίωση νόμιμου λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού. Ούτε ασφαλώς μπορεί η ηθελημένη απουσία μιας τέτοιας νομικής βάσης να καλυφθεί μέσω ερμηνευτικών κατασκευών, γεγονός που προφανώς θα συνεπαγόταν ανεπίτρεπτη ανάληψη νομοθετικού έργου από όργανα της εκτελεστικής εξουσίας. Αν επιθυμούσε άλλωστε ο νομοθέτης να επιτρέψει την έγκριση μίας τέτοιας μεταβολής, θα είχε ασφαλώς φροντίσει να θεσπίσει σχετική ρύθμιση στα είκοσι πέντε περίπου έτη που έχουν παρέλθει από την πρόβλεψη του μεταβατικού καθεστώτος της νομίμου λειτουργίας (1999-2025). Όταν επομένως ένας ραδιοφωνικός σταθμός μεταβάλλει τη συχνότητα εκπομπής στην οποία αφορά η βεβαίωση νομίμου λειτουργίας του, παύει να υφίσταται ένας από τους αναγκαίους όρους υπαγωγής του στο μεταβατικό καθεστώς της νομίμου λειτουργίας, ο οποίος συναρτάται με την αδιάλειπτη εκπομπή του από την εν λόγω νόμιμη ραδιοφωνική του συχνότητα. Αποφασίζοντας στην περίπτωση αυτή το ΕΣΡ την ανάκληση της βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας του επίμαχου ραδιοφωνικού σταθμού, επιβεβαιώνει απλώς το πραγματικό γεγονός της μη αδιάλειπτης λειτουργίας του από τη νόμιμη ραδιοφωνική του συχνότητα, χωρίς να συνιστά αυτό επιβολή κύρωσης (πρβλ. ΣτΕ 3223/2015). Ωστόσο, κατά την επιστήμη και τη νομολογία, κάθε κρατική αρχή υποχρεούται να ασκεί τις αρμοδιότητες που της έχουν ανατεθεί με τρόπο που να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς ερμηνευτικές εκδοχές και λύσεις. Δεν θα πρέπει επομένως κάθε αλλαγή συχνότητας από υπαγόμενο στο μεταβατικό καθεστώς της νομίμου λειτουργίας ραδιοφωνικού σταθμού να κρίνεται με τρόπο αυτόματο και άκαμπτο ως επιφέρουσα τη λύση της έννομης σχέσης που έχει εισαχθεί νομοθετικώς μεταξύ του

σταθμού και της αρχικώς χρησιμοποιηθείσης από αυτόν συχνότητας, αλλά θα πρέπει να συνεκτιμώνται και οι συγκεκριμένες περιστάσεις στις οποίες μπορεί να οφείλεται η μετατόπιση αυτή. Δεν συνιστούν επομένως λόγο ανάκλησης της βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας ραδιοφωνικού σταθμού μετατοπίσεις συχνοτήτων που οφείλονται σε λόγους ανωτέρας βίας, ήτοι σε γεγονότα τα οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση ήταν αιφνίδια και απρόβλεπτα και ήταν συνεπώς αδύνατον να αποτραπούν ακόμα και με τη λήψη μέτρων άκρας επιμέλειας και σύνεσης (ΣτΕ 80/2023, ΣτΕ 2383/2018, ΑΠ 171/2013). Περαιτέρω, κατά την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (πρβλ. ΣτΕ 1588/2012, 1231/2011, 1458/2009, 4046/2008, 3070/2007), η αλλαγή της συχνότητας των νομίμως λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών, κατά το άρθρο 53 του Ν. 2778/1999, σε διαφορετική από εκείνη που εξέπεμπαν την 1.11.1999, απαγορεύεται μόνο όταν λαμβάνει αυτή χώραν χωρίς προηγούμενη σχετική άδεια της αρμόδιας Αρχής. Όμως, το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν έκρινε ότι η άδεια της αρχής απαγορεύεται να χορηγηθεί σε κάθε περίπτωση και ιδιαίτερα όταν η μετατόπιση επιβάλλεται από λόγους δημόσιου συμφέροντος (λ.χ. για την αντιμετώπιση των παρεμβολών σε άλλα νομίμως λειτουργούντα δίκτυα κλπ). Σε πλήρη αρμονία και συμφωνία με την ως άνω νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και το εξ αυτής απορρέον ερμηνευτικό δεδικασμένο, αλλά και με γνώμονα την ορθή και συνεκτική ερμηνεία του πλέγματος των νομοθετικών διατάξεων που διέπουν το επίμαχο ζήτημα, η αλλαγή της συχνότητας ενός νομίμως λειτουργούντος ραδιοσταθμού σε άλλη συχνότητα από αυτή που αρχικώς εξέπεμπε την 1.11.1999 κρίνεται πλέον ανεκτή και βάσει της αναθεωρημένης νομολογίας του ΕΣΡ (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΣΡ 268/2022, 118/2023, 8/2024). Ενόψει των προαναφερθέντων, η ως άνω επίμαχη καταγγελία πρέπει να απορριφθεί για τους εξής λόγους: α) Η αναγκαιότητα αλλαγής σε άλλη συχνότητα έγινε μετά από διαπιστωμένες παρεμβολές στον παραπάνω σταθμό όμορων ραδιοφωνικών σταθμών των νομών Θεσπρωτίας, Αιτωλοακαρνανίας και Κεφαλληνίας. β) Η αλλαγή της συχνότητας, την οποία προηγουμένως γνωστοποίησε ο ραδιοφωνικός σταθμός στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, έγινε ανεκτή από την ΕΕΤΤ, η οποία απέσχε από την επιβολή κυρώσεων, αφού διαπίστωσε τις παρεμβολές και ότι από τη μετατόπιση της συχνότητας δεν προκλήθηκαν παρεμβολές σε άλλα νομίμως λειτουργούντα δίκτυα τηλεπικοινωνιών και αεροπλοΐας, καθώς και ότι τεκμαίρεται η έλλειψη οιασδήποτε πρόθεσης του ραδιοφωνικού σταθμού περί μη τήρησης της κείμενης νομοθεσίας. Επομένως, η αλλαγή της συχνότητας οφείλεται όχι σε υποκειμενικούς, αλλά σε αντικειμενικούς

λόγους που δεν στοιχειοθετούν παράβαση, όπως άλλωστε έχει δεχθεί σε παρόμοιες υποθέσεις το ΕΣΡ (268/2022, 118/2023, 8/2024, 49/2024, 50/2024 και 100/2024).

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Απορρίπτει ομοφώνως την αίτηση-καταγγελία του Α1, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 27^η Ιανουαρίου 2025.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ

Δημοσιεύτηκε την 21^η Ιουλίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ